

बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, २००९ अनुसार प्राथमिक शिक्षकांकरीता (इ.१ ली ते ८ वी) शिक्षकांची शैक्षणिक व व्यावसायिक आणि शिक्षक पात्रता परिक्षा अनिवार्य करण्याबाबत स्पष्टीकरणात्मक खुलासा.

महाराष्ट्र शासन
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:-विभशा-२०१८/प्र.क्र.२२४/विजाभज-२
मंत्रालय विस्तार इमारत, पहिला
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक:- २४ फेब्रुवारी, २०२१.

वाचा:-१.शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक-आरटीई २०१३/प्र.क्र.९१/प्राशि-०१
दि.२३ ऑगस्ट, २०१३.

२.शासन निर्णय समक्रमांक दि.२३ ऑगस्ट, २०१८.

३. शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक-एसएसएन-२०१६/प्र.क्र.३०/टीएनटी-०१,
दि.२४ ऑगस्ट, २०१८.

प्रस्तावना :-

बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, २००९ नुसार शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाच्या वाचा येथील अ.क्र.०१ च्या शासन निर्णयान्वये प्राथमिक शिक्षकांकरीता (इ.१ ली ते ८ वी) शिक्षकांची शैक्षणिक व व्यावसायिक आणि शिक्षक पात्रता परिक्षा अनिवार्य असल्याबाबत अनिवार्य करण्यात आलेले आहे. सदर शासन निर्णयानुसार विजाभज प्रवर्गाच्या इयत्ता १ ली ८ वी पर्यंतच्या प्राथमिक आश्रमशाळा व माध्यमिक आश्रमशाळांना जोडून असलेल्या उच्च प्राथमिक आश्रमशाळांमध्ये नियुक्त करण्यात आलेल्या शिक्षकांना शैक्षणिक व व्यावसायिक आणि शिक्षक पात्रता परिक्षा अनिवार्य असल्याबाबत वाचा येथील अ.क्र.०२ अन्वये निर्णय घेण्यात आलेला आहे. परंतु सदर शासन निर्णय दि.२३/०८/२०१८ नंतर नियुक्त करण्यात आलेल्या शिक्षकांनाच लागू असून त्यापुर्वी नियुक्त करण्यात आलेल्या शिक्षकांना “शैक्षणिक व व्यावसायिक आणि शिक्षक पात्रता परिक्षा” उत्तीर्ण होणे अनिवार्य आहे, असा विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळा चालविणाऱ्या संस्था तसेच आश्रमशाळांचा गैरसमज झाल्याने त्यांनी दि.२३/०८/२०१८ पुर्वी “शैक्षणिक व व्यावसायिक आणि शिक्षक पात्रता परिक्षा” उत्तीर्ण नसलेल्या शिक्षकांची नियुक्ती केली असून अशा शिक्षकांना मान्यता देण्याचे प्रस्ताव क्षेत्रिय कार्यालयाकडून शासनास प्राप्त होत आहेत. त्यामुळे याबाबत शासन स्तरावरून स्पष्टीकरणात्मक खुलासा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

वाचा येथील क्र.०२ च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे स्पष्टीकरणात्मक खुलासा करण्यात येत आहे:-

या विभागाचा दि.२३/०८/२०१८ रोजीचा शासन निर्णय पुर्वलक्षी प्रभावाने लागू करण्यात आलेला आहे. त्यामुळे बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, २००९ मधील तरतुदीनुसार इ.१ ली ते ८ वी पर्यंतच्या विभाज प्राथमिक आश्रमशाळांमध्ये व विभाज माध्यमिक आश्रमशाळांना जोडून असलेल्या उच्च प्राथमिक आश्रमशाळांमध्ये (इ.५ वी ते ८ वी साठी) दि.१३/०२/२०१३ नंतर नियुक्त करण्यात आलेल्या सर्वच शिक्षकांना “शैक्षणिक व व्यावसायिक आणि शिक्षक पात्रता परिक्षा” उत्तीर्ण होणे अनिवार्य आहे. सदरहू परिक्षा विहीत कालावधीत उत्तीर्ण न झालेले शिक्षक नियुक्तीस अपात्र ठरतील. अशा अपात्र ठरलेल्या शिक्षकांच्या सेवा तात्काळ संपुष्टात आणण्यात याव्यात.

२. विभाज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळांमध्ये प्राथमिक शिक्षक पदावर “शैक्षणिक व व्यावसायिक आणि शिक्षक पात्रता परिक्षा (TET)” पात्र असलेल्या उमेदवारांचीच नियुक्ती करणे अनिवार्य राहिल. सदरहू परिक्षा उत्तीर्ण नसलेल्या उमेदवारांना प्राथमिक शिक्षक पदी नियुक्ती दिली असल्यास त्याबाबतची सर्व जबाबदारी संबंधित संस्थेची राहिल व अशा शिक्षकांना शासन स्तरावरून मान्यता देण्यात येणार नाही, याची नोंद घेण्यात यावी.

३. सदरहू शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२१०२२४१६४२३२८८२२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रकाश वळवी)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. मंत्री (इतर मागास बहुजन कल्याण) यांचे खाजगी सचिव
२. मा. राज्यमंत्री (इतर मागास बहुजन कल्याण) यांचे खाजगी सचिव
३. मा.प्रधान सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक
४. संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
५. प्रादेशिक उप आयुक्त, समाज कल्याण विभाग (सर्व).
६. सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण (सर्व).
७. निवडनस्ती - विभाज-२.